

ŽIVOTNÍ STYL A SMYSL ŽIVOTA SENIORSKÉ POPULACE

Lucie Smékalová, IVP_ČZU

Informační zdroje

- REIDL, A. *Senior: zákazník budoucnosti*. Brno: BizBooks, 2012.
- HASMANOVÁ MARHÁNKOVÁ, J. *Aktivita jako projekt: diskurz aktivního stárnutí a jeho odezvy v životech českých seniorů a seniorek*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013.

Zamyšlení...

- Kdo vytváří konkrétní pohled na stáří?

Pohled na stáří vytvářejí:

- Generace mezi sebou;
- Veřejné mínění;
- Média;
- Reklama;

Postoje k problematice stárnutí

- „Stárnout je jako stoupat na vrchol hory. Čím výše stoupáme, tím více sil spotřebujeme, ale o to větší rozhled získáváme.“

(Bergman)

- „Je lhostejné, v jakém věku se člověk nachází, člověk je přece vždy pro něco příliš mladý nebo příliš starý.“

(Blank)

Sociální reprezentace stáří

- Redukce z biologického hlediska – **fyzické limity** stáří, pak úlohu hraje:
 - ▣ **Pasivita** – představy aktivity byly nemyslitelné
 - ▣ **Závislost** – člověk vyžadující péči
 - ▣ **Nemohoucnost** – apriori nemocný člověk
- Sociální hledisko – role, jaké stáří ve společnosti zaujímá
 - ▣ to je dáno **kulturními očekáváními**

Sociální reprezentace stáří

- Negativní pohled na stáří souvisí s moderní západní společností, kde **práce** je
 - ▣ Měřítkem hodnoty člověka
 - ▣ Smyslem jeho existence
- Úkolem sociálního státu je zajišťovat důchod
 - ▣ Stratifikace podle věku
 - ▣ Ekonomické dopady a rozvoj tzv. **ageismu**

Shrnutí

- **Medicína:**
 - ▣ Stáří – nemoc

- **Sociologie:**
 - ▣ Stáří – ztráta rolí

- **Gerontologie:**
 - ▣ Stáří – sociální problém,
 - ▣ Snaží se optimalizovat sociální politiku

Pozitiva

- Teorie aktivity
- Ztráta rolí je nahrazena novými rolemi
- Důležitý je volný čas
 - ▣ Zájmové aktivity
- **Aktivita = tělesná a duševní pohoda**
 - ▣ Nové pojetí důchodu – období naplněné činností
 - ▣ Centra pro seniory

Fakta

- V průběhu 100 let se prodloužila střední délka života o 30 let.
- Stáří je z hlediska vývoje nejdelší životní etapa.
- Stárnutí lidstva je největší výzvou 21. století – vyžaduje změnu myšlení a mezigenerační dialog.

Třetí věk

- Nejsvobodnější fáze lidského života
- Koruna života
- Čas osobního sebenaplnění
 - ▣ Volný čas
 - ▣ Vzdělávání

Někde jde o **normativ**:

- ▣ Volný čas není jen možností, ale **povinností**.
- ▣ Aktivita také jako norma a způsob **hodnocení**, tzv. **sociální distancování** se seniorů od seniorů, kteří netráví volný čas aktivitou.

Generační marketing

- Starší lidé nejsou jen činitelé nákladů, ale i zisků (!!!)
 - ▣ Např. **Mobilní telefony**
- Jsou budoucností pro ekonomiku a společnost;
- Lidé nad 50 let rozhodují o budoucnosti mnoha firem;
- Všechna odvětví budou muset přehodnotit své nabídky;

Otázka

- Které produkty nebo oblasti života ovlivňují životní styl starší generace?

Témata

- 1) Mobilita
- 2) Pojištění a finance
- 3) Zdraví a péče
- 4) Wellness
- 5) Cestování
- 6) Kultura a **vzdělání**
- 7) Technika a design
- 8) Média a hudba

Teze

- **Generace lidí nad 50 let je považována za nejbohatší generaci světa.**
 - **Souhlasíte ?**
- Pro ČR to zcela neplatí, ale má se za to, že to bude platit u těch, kterým je v současnosti 40 let.

Životní styl

- „Udělám si raději hezký život, než stále jen šetřit.“ (výzkum 1992-2002)
- Starší lidé nechtějí pozlacené berle, ale produkty pro své potřeby.
- Smysl a jednoduchost.

Otázka

Na kolik let se cítíte?

Výzkumy_výsledky

- 45 – 55letí lidé se cítí na 42 let
- 56 – 65letí lidé.....na 50 let
- 66 – 70letí lidéna 55 let
- 70letí lidé na 60 let.

Realita

- **Lupy** v obchodě;
- **Holky z kalendáře** – focení aktů – finanční výtěžek putoval do nadace pro nemocné leukémií;
- Ve Frankfurtu je **zákaz vstupu seniorů do poslucháren**, protože jich je tolik, že není prostor pro mladé studenty...pak vytvořili přednášky pouze pro seniory za **80 euro** za semestr

Realita

- 5 000 studentů z toho 80 % navštěvují kulturní a duchovní obory;
- 30 000 studentů „dálkařů“ a následně (6x)
- 10 000 z nich jsou starší 70 let (1/3)

Zásada

„Vzdělání místo ošetřování“

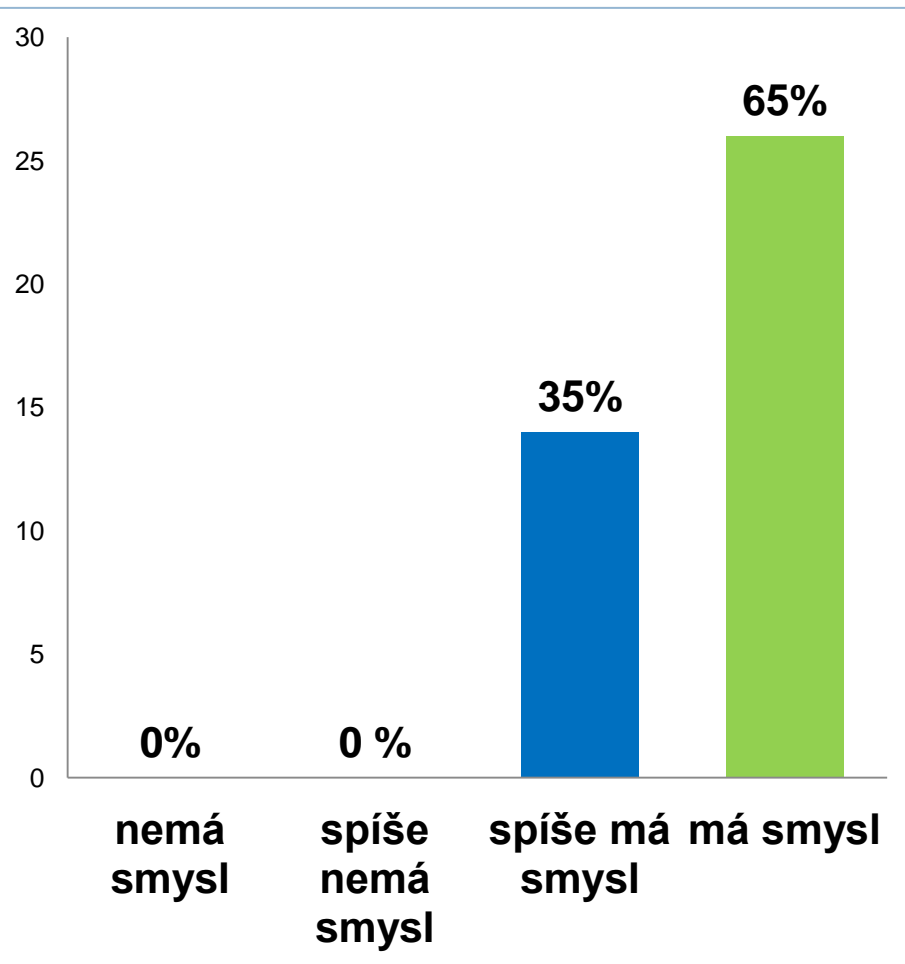
(heslo švýcarské společnosti Tertianum)

□ **Smysluplný život**

Test smyslu života_ **vaše výsledky**

- Ve vaší skupině se neobjevila žádná negativní odpověď;
- **65 %** z vás si myslí, že **život má smysl**;
- **35 %** sdílí přesvědčení, že **život spíše má smysl**.

Děkuji za pozornost

